

Programul “ Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor”
finanțat prin Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021

SCHEMA DE GRANTURI MICI “ACCES LA FINANȚARE”

Lansată la data de 5 februarie 2019

Termen limită de depunere a proiectelor: 24 aprilie 2019

BUCUREȘTI, 2019

CUPRINS

1. Informații generale despre Program	2
2. Schema de granturi mici “Acces la finanțare”	3
2.1 Rezultate așteptate	4
2.2 Alocarea financiară.....	4
2.3 Rata grantului.....	4
2.4 Durata proiectului și perioada de implementare	5
2.5 Promotori de proiecte eligibili	5
2.6 Parteneri eligibili	5
2.7 Eligibilitatea grupurilor țintă	7
2.8 Activități eligibile	7
2.9 Costuri eligibile	8
2.10 Costuri neeligibile	10
2.11 Durabilitatea proiectelor	10
3. Verificarea, evaluarea, selecția și contractarea proiectelor	10
3.1 Verificarea formală.....	11
3.2 Evaluarea de conținut	11
3.3 Selecția și aprobarea proiectelor	13
3.4 Informarea aplicanților	14
3.5 Procedura de contestații	14
3.6 Contractarea proiectelor	14
4. Sistemul de raportare și de plată	14
5. Pregătirea și transmiterea propunerii de proiect	14
5.1 Servicii help-desk.....	14
5.2 Pregătirea dosarului propunerii de proiect.....	15
5.3 Transmiterea propunerii de proiect.....	15
6. Alte informații utile	16

Preambul

Prezentul document își propune să furnizeze informațiile necesare potențialilor aplicanți (Promotori de Proiecte - PP) privind apelul organizat în cadrul Schemei de granturi mici "Acces la finanțare", lansat în data de 5 februarie 2019 de **Fondul Român de Dezvoltare Socială (FRDS)**, în cadrul programului "**Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor**".

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și în Ghidul aplicantului și că ați înțeles aspectele legate de specificul proiectelor finanțate din Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021 și de modul lor de implementare¹.

1. Informații generale despre Program

Programul este finanțat prin intermediul Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021 și este implementat de FRDS (în calitate de Operator de Program - OP) în parteneriat cu **Asociația Norvegiană a Autoritățile Locale și Regionale (KS)**, în calitate de Partener de Program din partea Donatorilor, și cu **Consiliul European (CoE)**, în calitate de Organizație Internațională Parteneră.

Obiectivele Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021 sunt de a contribui la reducerea disparităților economice și sociale în Spațiul Economic European și la consolidarea relațiilor bilaterale dintre statele donatoare (**Islanda, Liechtenstein și Norvegia**) și statele beneficiare, prin finanțarea a cinci sectoare prioritare:

- 1) Inovare, cercetare, educație și competitivitate
- 2) Incluziune socială, ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor și reducerea sărăciei
- 3) Mediul, energie, schimbări climatice și economia cu emisii reduse de carbon
- 4) Cultură, societatea civilă, bună guvernare și drepturile și libertățile fundamentale
- 5) Justiție și afaceri interne

Programul acoperă 5 din cele 23 de arii de program vizate de Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021, respectiv:

- Aria nr. 7 - Incluziunea și abilitarea romilor
- Aria nr. 8 - Copii și tinerii aflați în situații de risc
- Aria nr. 10 - Dezvoltare locală și reducerea sărăciei
- Aria nr. 16 - Bună guvernare, instituții responsabile, transparență
- Aria nr. 17 - Drepturile omului - implementare națională

Obiectivul general al programului este de a contribui activ la întărirea coeziunii economice și sociale la nivel național și local în România și la întărirea relațiilor bilaterale cu Statele Donatoare. În acest sens, OP facilitează și încurajează stabilirea de parteneriate pentru schimb de experiență și bune practici între entități din România și Statele Donatoare, Islanda, Liechtenstein și Norvegia.

Programul are o valoare totală de **82.352.941 Euro** din care:

- 25.000.000 Euro finanțare prin Granturile SEE 2014-2021
- 45.000.000 Euro finanțare prin Granturile Norvegiene 2014-2021
- 12.352.941 Euro finanțare de la bugetul de stat (15% co-finanțare)

¹ Lista indicativă a documentelor care pot fi consultate, precum și adresele paginilor web unde se găsesc aceste documente, sunt prezentate la sfârșitul acestui text de apel.

Pe parcursul implementării programului, se urmărește respectarea în cel mai înalt grad a principiilor legate de cost-eficiență, transparență și responsabilitate în gestionarea fondurilor, precum și respectarea principiilor de buna guvernare, durabilitate a rezultatelor, asigurarea egalității de șanse și a celei de gen. Toate proiectele vor aplica valorile și principiile fundamentale promovate de Uniunea Europeană și Consiliul Europei (*de exemplu, respectul pentru demnitatea umană, libertate, democrație, egalitate, respectarea statului de drept și a drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor aparținând minorităților etc.*). Programul se va derula în conformitate cu legislația națională aplicabilă și a Uniunii Europene, precum și a regulilor specifice, aplicabile Granturilor SEE și Norwegian 2014-2021.

2. Schema de granturi mici “Acces la finanțare”

Obiectivul general al schemei de grant este de creștere a capacității autorităților locale de a obține finanțări pentru implementarea măsurilor prevăzute în strategiile și planurile locale de dezvoltare, vizând dezvoltarea locală și reducerea sărăciei în comunități sărace, izolate/marginalizate, așa cum sunt definite în secțiunea aferentă a prezentei scheme de granturi mici (Secțiunea 2.6 Eligibilitatea grupurilor țintă).

În contextul acestei scheme de grant, domeniul dezvoltării locale și reducerii sărăciei este abordat prin intermediul măsurilor care facilitează îmbunătățirea **calității și accesului la servicii sociale** în sens larg, însemnând servicii sociale definite potrivit legislației naționale, precum și servicii în domeniul educației, sănătății, ocupării și locuirii, vizând creșterea calității vieții și promovarea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile din localități rurale și mic-urbane (cu o populație sub 20.000 de locuitori).

Pentru dezvoltarea sustenabilă a acestor localități rurale și mic-urbane, este importantă îmbunătățirea condițiilor existente și a serviciilor de bază prin dezvoltarea infrastructurii sociale. Prin urmare, schema de grant asigură suport financiar autorităților locale pentru contractarea de servicii de asistență tehnică în vederea elaborării documentațiilor tehnice și obținerii avizelor legale necesare pentru investiții vizând creșterea calității vieții în comunitățile respective prin creșterea calității și accesului locuitorilor la servicii sociale.

Investițiile comunitare proiectate în cadrul acestei scheme de grant vor fi în concordanță cu obiectivele Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei în România 2015-2020 în ceea ce privește implementarea politicilor orientate către persoane și politicilor zonale, care să răspundă nevoilor persoanelor cu risc de sărăcie sau excluziune socială.

Investițiile vor respecta **principiul non-segregării**, în sensul că nu vor crea servicii noi, segregate, sau dezvolta/menține serviciile segregate existente, care să separe/izoleze în continuare grupurile țintă vulnerabile față de restul comunității, cu excepția situațiilor în care propunerea demonstrează că măsurile de desegregare nu sunt posibile din motive obiective și că investiția propusă este însoțită de măsuri care vor conduce la crearea sau consolidarea relațiilor dintre grupul vulnerabil și restul comunității. Mai mult, apelul încurajează investițiile care promovează **principiul desegregării**, ceea ce înseamnă că investițiile vor contribui la eliminarea disparităților la nivel teritorial și social între comunitatea segregată și populația majoritară și la îmbunătățirea accesului acestora la infrastructură și servicii de calitate.

Pentru a justifica relevanța investiției propuse pentru comunitatea marginalizată, PP va identifica în propunerea de proiect documentele strategice la nivel local (strategii de dezvoltare locală și planuri de acțiune ale grupurilor de acțiune locală (GAL), planuri de acțiune elaborate în cadrul altor programe și inițiative, etc.) care susțin necesitatea și oportunitatea investiției respective în relație cu nevoile grupurilor țintă.

În plus, aplicanții (și partenerii, dacă este cazul) vor pune în practică o abordare de tip dezvoltare comunitară participativă în așa fel încât să fie demonstrată implicarea grupurilor țintă în selectarea investiției propuse, asigurarea transparenței procesului de luare a deciziilor și creșterea responsabilității autorităților locale, toate aceste elemente constituind vectori ai dezvoltării locale. În acest sens, promotorul de proiect va organiza un proces de consultare a comunității. Detalii privind cerințele minime pentru consultarea comunității sunt furnizate în Ghidul aplicantului.

2.1 Rezultate așteptate

Prezentul apel de propuneri de proiecte se încadrează în aria de program nr. 10 "Dezvoltare locală și reducerea sărăciei".

Este de așteptat ca proiectele finanțate în cadrul schemei de granturi mici "Acces la finanțare" să contribuie la următoarele rezultate:

	Rezultate așteptate ale programului	Indicator	Unitate de măsură	Sursă de verificare	Valoare țintă la nivel de program	Valoare țintă la nivel de apel
Outcome	Utilizare crescută a serviciilor sociale de către grupurile defavorizate	Număr de cereri depuse pentru finanțarea serviciilor sociale care au fost aprobate	Număr	Înregistrări ale PP	N/A	N/A ² .
Output	Capacitate consolidată a UAT-urilor de a accesa finanțări ulterioare pentru servicii sociale	Număr de UAT-uri sprijinite în vederea accesării de finanțări ulterioare pentru servicii sociale	Număr	Înregistrări ale PP	25	25
		Număr de cereri de finanțare a serviciilor sociale depuse de UAT-urile sprijinite	Număr	Înregistrări ale PP	25	25

De asemenea, cererile de finanțare vor stabili indicatori specifici la nivel de proiect, în funcție de specificul fiecăruia (studii de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții elaborate etc.).

Fiecare cerere de finanțare va viza un singur obiectiv de investiții.

Investițiile trebuie să prezinte un echilibru rezonabil între rezultatele așteptate, în ceea ce privește numărul de beneficiari care vor dobândi acces la servicii de calitate și costurile estimate, aspecte care vor fi luate în considerare la evaluare.

2.2 Alocarea financiară

În total, suma alocată acestei scheme de granturi mici este de **1.000.000 Euro**, din care 850.000 Euro (85%) reprezintă finanțare din Granturile SEE 2014-2021 și 150.000 Euro (15%) reprezintă co-finanțare publică.

Valoarea minimă a grantului care poate fi solicitată de PP este de **5.000 Euro**, iar cea maximă este de **40.000 Euro**.

2.3 Rata grantului

Având în vedere că PP este entitate publică³, rata grantului este de 100% din cheltuielile eligibile ale proiectului.

² Numărul cererilor depuse pentru finanțarea serviciilor sociale care vor fi aprobate va depinde de factori externi schemei de grant, prin urmare nu există o țintă stabilită de OP.

³ Autorități ale administrației locale, cu personalitate juridică, care utilizează/gestionează fonduri publice și/sau patrimoniu public.

2.4 Durata proiectului și perioada de implementare

În estimarea duratei proiectului, PP va ține cont de limitele stabilite în cadrul programului (durata estimată a unui proiect, data maximă de finalizare a implementării proiectului), de aplicarea procedurilor de achiziții, de specificul sistemului de raportare și plată, dar și de aspectele individuale ale proiectului (tipul de activități, tipul și nivelul costurilor estimate, etc.).

Perioada de implementare estimată a unui proiect este cuprinsă între 6 și 9 luni.

2.5 Promotori de proiecte eligibili

Aplicanții eligibili în cadrul acestei scheme de granturi mici sunt autorități ale administrației publice locale la nivel de unități administrativ-teritoriale de următoarele tipuri⁴:

- Comune
- Orașe (inclusiv municipii)
- Județe

Această schemă de granturi mici se adresează exclusiv acelor autorități locale pe teritoriul cărora se află comunități marginalizate (așa cum sunt definite în capitolul 2.7 Eligibilitatea grupurilor țintă) **din zone rurale sau mici zone urbane** (cu o populație de până la 20.000 locuitori, conform recensământului din 2011).

Puncte specifice în evaluare vor fi acordate autorităților locale cu o capacitate financiară redusă, având în vedere contextul social-economic al zonei și lipsa resurselor umane specializate, ceea ce împiedică accesul lor la finanțarea existentă și deci, implicit, nu pot asigura infrastructura necesară pentru asigurarea accesului populației din comunitățile marginalizate la servicii sociale. Aceste autorități locale au un istoric foarte slab de accesare a fondurilor nerambursabile, accesând niciunul sau foarte puține proiecte în ultimii 5 ani.

PP eligibili pot depune o singură cerere de finanțare în cadrul acestei scheme de granturi mici.

2.6 Parteneri eligibili

Programul vizează sprijinirea inițiativelor de cooperare între entități publice, între entități publice și societatea civilă și între entități din România și din Statele Donatoare. În acest sens, proiectele pot fi depuse în parteneriat, iar parteneriatul va fi evaluat corespunzător valorii adăugate aduse proiectului.

Partenerii (din România și/sau Statele Donatoare) pot fi implicați în elaborarea conceptului investiției și pot intra în parteneriat cu aplicantul pentru depunerea mai departe a unei aplicații pentru accesarea fondurilor pentru investiția respectivă sau pentru alte scopuri.

În acest sens, se recomandă ca partenerii să aibă capacitatea de a acționa în aria proiectului, în conformitate cu rolul asumat și în conformitate cu responsabilitățile sau statutul lor legal.

În cadrul acestui apel, următoarele entități publice sau private cu personalitate juridică sunt eligibile ca parteneri:

- a. din România: entități publice, autorități locale și organizații neguvernamentale, înființate ca persoane juridice în România.
- b. Din Statele Donatoare: orice entitate publică sau privată, comercială sau necomercială, precum și organizații neguvernamentale, înființate ca persoane juridice în Statele Donatoare.

Entitățile aflate în una din următoarele situații nu au dreptul de a fi parteneri în proiect:

⁴ A se vedea Legea 25/2001 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare.

- *sunt în faliment, sunt intrate în administrarea unei autorități judiciare sau în curs de lichidare, și-au suspendat activitățile, sunt subiect al procedurilor vizând aceste aspecte sau sunt într-o situație similară ca urmare a aplicării unei proceduri similare prevăzute în legislația sau reglementările naționale în vigoare;*
- *sunt vinovate de grave erori profesionale dovedite prin orice mijloace pe care OP le poate identifica sau justifica în mod rezonabil;*
- *nu și-au îndeplinit obligațiile referitoare la plata contribuțiilor la asigurările sociale sau la plata taxelor și impozitelor la bugetul de stat, în conformitate cu prevederile legale din țara în care sunt înregistrate/înființate;*
- *au făcut obiectul unei hotărâri definitive „res judicata” pentru fraudă, corupție, implicarea într-o organizație criminală sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare, fără să existe dovezi că s-au luat în ultimii ani măsuri de corecție în acest sens;*
- *au fost declarate a fi într-o situație gravă de nerespectare a obligațiilor contractuale privind procedurile de achiziție sau procedurile de acordare a finanțărilor;*
- *se află în situația unui conflict de interese cu organizația sau persoanele direct sau indirect implicate în procedura de acordare a grantului, indiferent de momentul în care OP constată acest lucru;*
- *sunt vinovate de distorsionări grave în procesul de transmitere a informațiilor solicitate de OP sau nu reușesc să furnizeze informațiile solicitate, indiferent de momentul în care survine această situație.*

Selectarea partenerilor

Crearea și implementarea de parteneriate se va face în conformitate cu legislația națională aplicabilă și a Uniunii Europene privind achizițiile publice, Articolul 8.15 din Regulament, precum și cu prevederile Capitolului V, Articolul 14 din OUG nr.34/2017.

Articolul 14 al OUG nr. 34/2017 prevede că entitățile publice din România care acționează în calitate de PP, atunci când selectează ONG-uri din România care să acționeze ca parteneri de proiect, trebuie să aplice o procedură transparentă și nediscriminatorie de selecție a partenerului. Metodologia de selecție trebuie elaborată de PP și aprobată de reprezentantul legal al PP. PP este în totalitate responsabil pentru procesul de selecționare a partenerilor și va trebui să declare către OP că a respectat prevederile legale aplicabile.

Acordul de parteneriat

PP va semna un *Acord de parteneriat* cu partenerii de proiect (model furnizat în Ghidul aplicantului). Acordul de parteneriat trebuie să stabilească în mod clar rolurile, responsabilitățile și bugetul părților, organismele de coordonare, aranjamentele financiare între parteneri (vezi art. 7.7 din Regulament). Acordul de parteneriat va fi depus, în versiune nesemnată, ca anexă la cererea de finanțare și va fi definitivat și semnat de parteneri înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului. Pentru partenerii din Statele Donatoare, la depunerea aplicației este necesară și o scrisoare de intenție (vezi modelul furnizat de OP în Cererea de finanțare).

Fonduri pentru relații bilaterale

În perioada de pregătire a propunerilor de proiecte, OP poate oferi entităților din Statele Donatoare și din România, care sunt eligibile în cadrul acestui apel, prin intermediul unui apel de propuneri de inițiative bilaterale, fonduri pentru organizarea de activități bilaterale cu scopul facilitării unor relații de parteneriat, respectiv pregătirii și/sau încheierii unui acord de parteneriat pentru proiect și elaborării efective, în comun, a cererii de finanțare a proiectului. Activitățile bilaterale pot fi organizate în Statele Donatoare sau în România. Suma maximă care poate fi solicitată de un aplicant, pentru o inițiativă bilaterală, este de 5.000 de euro. Mai multe detalii privind modul de accesare a acestor fonduri se găsesc pagina web a OP: <http://frds.ro/index.php?id=126>

2.7 Eligibilitatea grupurilor țintă

Grupul țintă este reprezentat de comunități marginalizate rurale sau mic-urbane, locuite de persoane cu risc de sărăcie sau excluziune socială, care vor beneficia de investițiile care urmează a fi realizate prin finanțarea ulterioară ce va fi obținută de aplicanți, investiții pentru care prezenta schemă de grant finanțează elaborarea documentațiilor tehnice.

Comunitățile marginalizate eligibile în cadrul acestei scheme de granturi mici sunt zonele care întrunesc simultan următoarele condiții:

1. Nivel redus al capitalului uman
2. Nivel redus al ocupării pe piața formală a muncii
3. Condiții de locuire precare

Specificarea fiecăreia dintre aceste condiții care trebuie îndeplinite, a indicatorilor corespunzători și a pragurilor minime este prezentată în Ghidul aplicantului.

Demonstrarea eligibilității unei comunități ca fiind marginalizată se poate face în două moduri:

- a) pe baza studiilor de referință existente, după cum urmează:
 - în cazul unităților administrative-teritoriale din zone rurale, comuna este identificată cu o rată de marginalizare în *Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale din România*⁵;
 - în cazul unităților administrative-teritoriale din zone mic-urbane (cu mai puțin de 20.000 locuitori), orașul/municipiul este identificat în *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*⁶ cu un procentaj de populație care trăiește în zone marginalizate pe teritoriul său.
- b) pe baza justificării de către aplicanți a caracterului de marginalizare al zonei, dacă unitatea administrativ-teritorială nu este inclusă, ca prezentând zone marginalizate, în studiile mai sus-menționate. În acest sens, promotorul de proiect va completa Fișa de validare a comunității(lor) marginalizate (vezi formularul furnizat în Ghidul aplicantului).

Se acordă prioritate unităților administrativ-teritoriale cu populație de etnie romă, care vor primi punctaj specific în evaluare.

2.8 Activități eligibile

Principalele activități eligibile în cadrul schemei de granturi mici constau în elaborarea documentațiilor tehnice ca documente suport pentru pregătirea unei cereri de finanțare a unor proiecte de investiții, ce va fi depusă spre finanțare în cadrul unor programe naționale sau internaționale sau pentru finanțare din bugetul de stat sau local.

Documentele tehnice eligibile pentru finanțare în cadrul acestei scheme de grant sunt:

- tema de proiectare (dacă este necesar)
- studii de fezabilitate;
- documentații de avizare a lucrărilor de intervenții;

⁵ Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale din România; Grigoraș, Vlad; Stănculescu, Manuela Sofia; Sandu, Dumitru; Corad, Bogdan; Iamandi-Cioinaru, Cătălina; Man, Titus; Marin, Monica; Moldovan, Ciprian; Neculau, Georgiana. 2016. Washington, DC: World Bank Group, disponibil la http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Minister/F6_Atlas_Rural_RO_23Mar2016.pdf, Anexa 2 – Rata marginalizării la nivel de comună, pe regiuni de dezvoltare.

⁶ Elaborarea strategiilor de integrare a comunităților urbane marginalizate - Atlasul zonelor urbane marginalizate din România; Anton, Simona; Koo, Bryan; Man, Titus-Cristian; Moldovan, Sandu Ciprian; Stanculescu, Manuela Sofia; Swinkels, Robertus A. 2014. Washington, DC: World Bank Group, disponibil la <http://documents.worldbank.org/curated/en/857001468293738087/pdf/882420WP0P1430085232B00OUO0900Atlas.pdf>, Anexa 8 Populația urbană pe baza tipologiei zonelor urbane.

- studii și alte documentații tehnice conexe;
- plata taxelor/tarifelor pentru obținerea avizelor/acorduri;
- cererea de finanțare (dacă este necesar).

Documentațiile tehnice care vor fi elaborate se referă la investiții comunitare constând în construirea/extinderea/reabilitarea/modernizarea următoarelor tipuri de infrastructură:

- Infrastructură socială - proiecte ce vizează infrastructura pentru servicii sociale (infrastructură socială, pentru educație, sănătate, ocuparea forței de muncă);
- Infrastructură de apă - proiecte ce vizează asigurarea alimentării cu apă a unităților care furnizează servicii sociale;
- Infrastructură de canalizare - proiecte ce vizează evacuarea apelor uzate pentru unitățile care furnizează servicii sociale;
- Drumuri, poduri și podețe - proiecte ce vizează drumuri de interes județean, drumuri de interes local, poduri și podețe ce permit grupurilor defavorizate accesul la servicii sociale;
- Infrastructură de locuințe - proiecte ce vizează locuințele sociale.

Investițiile vor duce la creșterea calității și accesului la servicii sociale pentru grupurile defavorizate.

Pentru a depune o cerere de finanțare în cadrul prezentei scheme de grant, PP va trebui să demonstreze dreptul de proprietate/administrare asupra terenului/construcției ce va constitui obiectiv de investiție.

De asemenea, PP va anexa la cererea de finanțare *Nota concept* elaborată conform conținutului cadru prevăzut în Hotărârea de Guvern nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (vezi formularul furnizat în Ghidul aplicantului).

2.9 Costuri eligibile

Ca regulă generală, costurile sunt eligibile dacă au fost efectuate în perioada de eligibilitate. Perioada de eligibilitate a cheltuielilor începe la data demarării proiectului (data semnării contractului de finanțare a proiectului) și se încheie la o dată definită în contractul de finanțare (cu modificările și completările ulterioare, după caz).

La finalizarea proiectului, toate activitățile planificate vor fi terminate și toate cheltuielile se vor fi efectuat/ angajat. Alte informații privind eligibilitatea costurilor pot fi regăsite în Regulament (capitolul 8) și în Ghidul aplicantului.

Bugetul proiectului va fi exprimat în lei (cu menționarea cursului InforEuro de la data întocmirii bugetului) și va cuprinde exclusiv costuri eligibile (cheltuieli directe, cheltuieli indirecte, cheltuieli neprevăzute/rezervă).

Costuri directe

Costurile eligibile directe ale proiectului sunt:

- Costuri cu personalul alocat proiectului, inclusiv salariile și cheltuielile cu asigurările sociale și alte costuri statutare incluse în remunerație, cu condiția ca aceasta să corespundă politicii uzuale a PP și partenerului de proiect cu privire la remunerații. Costurile cu salariile personalului din administrațiile naționale sunt eligibile în măsura în care acestea sunt legate de costul activităților pe care autoritatea publică relevantă nu le-ar fi suportat dacă proiectul respectiv nu ar fi fost executat;
- Cheltuieli cu transportul și indemnizația de deplasare pentru personalul care participă la proiect; ținând cont de principiul proporționalității, costurile de deplasare, inclusiv indemnizația de deplasare, pot fi calculate ca sumă forfetară, pe baza unor reguli definite, aprobate de Operatorul de Program;

- Costurile consumabilelor și furniturilor, cu condiția ca acestea să fie identificabile și atribuite proiectului;
- Costurile generate de alte contracte acordate de PP în scopul executării proiectului, cu condiția ca procedura de atribuire să respecte normele aplicabile privind achizițiile publice și Regulamentul; și
- Costuri ce rezultă direct din cerințele contractului de proiect pentru fiecare proiect.

Cheltuielile de investiții (capitolul bugetar nr.3) vor consta exclusiv din costuri legate de pregătirea următoarelor:

- tema de proiectare
- studii de teren (studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție);
- raport privind impactul asupra mediului;
- studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției;
- documentații suport și cheltuieli pentru obținerea de avize și acorduri ;
- expertizare tehnică a construcțiilor existente și a structurilor;
- certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor;
- studiu de fezabilitate;
- documentație de avizare a lucrărilor de intervenții;
- documentații tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/acordurilor/autorizațiilor;
- alte documentații tehnice impuse de cerințele minime ale tipului de finanțare la care va aplica ulterior Promotorul de Proiect;
- taxe/tarife aferente obținerii de avize/acorduri.

Costurile proiectelor în cadrul acestui apel sunt, în principal, cele aferente contractelor pentru servicii de proiectare, contractelor încheiate în vederea elaborării de documentații tehnice și pentru plata taxelor/ tarifelor pentru obținerea avizelor/acordurilor necesare, prin urmare valoarea costurilor bugetate în capitolul 3 Cheltuieli de investiții trebuie să reprezinte **cel puțin 80% din bugetul total al proiectului**. Pentru aceste contracte, autoritatea contractantă va fi Promotorul de Proiect.

Având în vedere caracterul social al programului de finanțare, se recomandă calcularea cheltuielilor de proiectare în limita a 3% din valoarea estimată pentru obiectivul de investiție, menționat în Nota concept, subcapitol 3.1 *Estimarea cheltuielilor pentru implementarea obiectivului de investiție*.

Costurile eligibile maxime pentru promovarea proiectului sunt de 500 EUR, indiferent de valoarea totală a proiectului.

Costurile proiectului trebuie să respecte principiul rezonabilității și utilizării eficiente a fondurilor publice, atât pentru serviciile de proiectare, cât și pentru estimarea costurilor de investiție la nivel de proiect.

Costuri indirecte

Pentru entitățile din România, costurile indirecte ale proiectului vor fi determinate fie pe baza costurilor reale și vor fi justificate prin sistemul analitic de contabilitate (Art. 8.5, lit. a) din Regulament), fie pe baza calculului unei rate forfetare (Art. 8.5, lit. c). Metoda de calcul a costurilor indirecte va fi stipulată în contractul de finanțare a proiectului și în Acordul de parteneriat (dacă e cazul). Entitățile din Statele Donatoare își pot identifica costurile indirecte în acord cu una dintre metodele menționate în Regulament (Art. 8.5). Metoda de calcul a costurilor indirecte nu poate fi modificată pe parcursul implementării proiectului.

Costuri neprevăzute

Valoarea maximă a acestor costuri este de 5% din costurile eligibile directe. Costurile neprevăzute vor putea fi utilizate numai cu aprobarea prealabilă a OP, iar sumele disponibile vor fi redistribuite la celelalte linii bugetare pe măsura aprobării utilizării lor.

2.10 Costuri neeligibile

- Dobânzi aferente creanțelor, cheltuieli aferente administrării creanțelor și penalități de întârziere la plată;
- Cheltuieli legate de tranzacțiile financiare și de alte costuri pur financiare, cu excepția costurilor legate de conturile solicitate de CMF, Punctul Național de Contact sau legea aplicabilă și cheltuielile serviciilor financiare prevăzute în contractul de proiect;
- Provizioane pentru pierderi sau potențiale datorii viitoare;
- Pierderi generate de schimbul valutar;
- Taxa pe valoare adăugată (TVA) recuperabilă;
- Costuri care sunt acoperite din alte surse;
- Amenzi, penalități și cheltuieli de judecată, cu excepția cazului în care litigiul este o componentă integrală și necesară în atingerea rezultatelor proiectului; și
- Cheltuieli excesive și nechibzuite.

2.11 Durabilitatea proiectelor

Având în vedere specificul schemei de grant, Promotorul de Proiect va trebui să demonstreze capacitatea de a utiliza rezultatele după încheierea finanțării prin Mecanismul Financiar SEE, în ceea ce privește valorificarea documentației tehnice realizate prin proiect.

În acest sens, Promotorul de Proiect va elabora un plan/se va angaja în privința asigurării sustenabilității rezultatelor proiectului, pe baza următoarelor cerințe minime:

- Promotorul de Proiect se va asigura de calitatea documentațiilor tehnice furnizate prin proiect și va actualiza în continuare documentația, din fonduri proprii, dacă va fi cazul, pentru a răspunde scopului pentru care a fost elaborată și a accesa finanțarea;
- Până la data de 30 aprilie 2024, Promotorul de Proiect va depune mai departe o cerere de finanțare pentru accesare de fonduri pentru investiția respectivă și va demonstra acest lucru prin furnizarea către OP a dovezii de depunere. Este de așteptat ca cererea de finanțare să fie declarată eligibilă, cel puțin;
- Promotorul de Proiect va informa OP cu celeritate și va furniza documente justificative cu privire la aprobarea cererii de finanțare depuse în vederea realizării investiției proiectate în cadrul schemei de granturi mici.

3. Verificarea, evaluarea, selecția și contractarea proiectelor

În calitate de OP, FRDS este responsabil pentru colectarea propunerilor de proiecte ce urmează să fie finanțate în cadrul acestui apel, pentru selectarea proiectelor care urmează să fie finanțate și pentru semnarea contractelor de proiect.

Toate operațiunile privind selecția și aprobarea proiectelor vor respecta principiile confidențialității și imparțialității.

Propunerile de proiecte vor fi analizate în raport cu anumite criterii specifice, urmând două etape: verificarea formală și evaluarea de conținut.

3.1 Verificarea formală

În **etapa de verificare formală** se verifică:

- a) Respectarea conformității administrative

Criteriile de conformitate administrativă⁷ se referă la:

- respectarea termenului limită anunțat;
- respectarea modalității/căilor de transmitere;
- toate documentele solicitate sunt atașate și respectă cerințele de formă.

- b) Respectarea criteriilor de eligibilitate

Criteriile de eligibilitate⁸ se referă la:

- eligibilitatea aplicanților;
- comunitatea pentru care se propune investiția este identificată ca marginalizată conform studiilor de referință indicate sau aplicanții au justificat caracterul de marginalizare al zonei (conform Fișei de validare a comunității marginalizate);
- comunitatea pentru care se propune investiția se află într-o unitate administrativ-teritorială rurală sau mic-urbană (sub 20.000 de locuitori);
- suma solicitată se încadrează în limitele stabilite;
- investiția propusă prin proiect a fost aleasă într-o manieră participativă (conform Minutei întâlnirii comunitare pentru selectarea investiției);
- investiția este în conformitate cu principiul non-segregării (conform Declarației de conformitate cu principiul non-segregării).

Propunerile de proiecte trebuie să îndeplinească toate criteriile administrative și de eligibilitate pentru a trece în faza de evaluare de conținut.

În cazul în care informațiile furnizate nu sunt suficiente și destul de clare pentru a se putea lua o decizie obiectivă în legătură cu îndeplinirea sau nu a unui anumit criteriu de conformitate administrativă sau de eligibilitate, OP poate transmite PP cereri de clarificare și/sau transmiterea unor documente suplimentare. PP va răspunde în termen de maxim 5 zile de la primirea solicitării OP (orice document/clarificare primit după acest termen nu poate fi considerat valabil).

Dacă unul sau mai multe dintre criteriile de mai sus nu au fost îndeplinite, propunerea de proiect este declarată respinsă (fie ca neconformă, fie ca neeligibilă), fiind exclusă de la etapele ulterioare ale selecției. Aplicații acestor proiecte vor fi notificați, în maxim 30 zile lucrătoare de la data limită de depunere a proiectelor, cu privire la rezultatele evaluării formale. Propunerile de proiecte și toate documentele legate de verificare/clarificări sunt păstrate la OP, iar unele date relevante înregistrate în baza de date (SMI).

Evaluarea formală este realizată de specialiștii OP.

3.2 Evaluarea de conținut

Evaluarea de conținut este realizată de experți independenți, selectați și contractați de OP. Selectarea acestor experți se va realiza pe baza criteriilor legate de calificarea, competența și expertiza lor în domeniu.

Fiecare proiect care îndeplinește criteriile administrative și de eligibilitate este evaluat de câte doi experți independenți și imparțiali. Dacă diferența dintre notele acordate de cei doi evaluatori este mai mare de 30% din cel mai mare scor, un al treilea evaluator va fi numit de OP pentru realizarea unei evaluări independente a proiectului. În astfel de cazuri, media între notele cele mai apropiate va fi luată în considerare pentru ierarhizarea proiectelor.

⁷ Primul criteriu este eliminativ, fără ca OP să solicite clarificări.

⁸ Primul criteriu este eliminativ, fără ca OP să solicite clarificări.

Principalele criterii pe baza cărora vor fi evaluate proiectele sunt:

Nr.	Criterii de evaluare	Scor
1	Relevanță, necesitate și oportunitate	45
1.1	Investiția pentru care se solicită fonduri în vederea elaborării documentației tehnice va crește accesul și/sau calitatea serviciilor sociale pentru grupurile defavorizate	5
1.2	Numărul de beneficiari pentru care crește accesul la serviciile sociale este semnificativ <i>Punctajul se va acorda diferențiat astfel: între 50 și 99 de locuitori se acordă 1 punct; între 100 și 499 de locuitori se acordă 2 puncte; între 500 și 999 de locuitori se acordă 3 puncte; între 1000 și 2000 de locuitori se acordă 4 puncte; peste 2000 de locuitori se acordă 5 puncte</i>	5
1.3	Investiția propusă va conduce la punerea în practică a principiului desegregării în utilizarea serviciilor sociale	5
1.4	Grupurile țintă și nevoile acestora sunt clar identificate și descrise	5
1.5	Obiectivul de investiție propus este relevant, necesar și adecvat ca soluție pentru nevoile identificate la nivelul grupului țintă	5
1.6	Realizarea investiției are impact în ce privește incluziunea romilor <i>Punctajul se va acorda diferențiat funcție de numărul de rezidenți din unitatea administrativ-teritorială care se autoidentifică de etnie romă, astfel: fără locuitori romi se acordă 0 puncte; sub 5% din locuitori se acordă 1 punct, între 5% - 10% din locuitori se acordă 2 puncte; între 10% - 15 % din locuitori se acordă 3 puncte; între 15% - 20% din locuitori se acordă 4 puncte; peste 20% locuitori de etnie romă se acordă 5 puncte</i>	5
1.7	Investiția este o prioritate la nivel local/ județean/ regional, fiind inclusă în strategiile și planurile de dezvoltare locală	5
1.8	Promotorul de proiect demonstrează necesitatea sprijinului financiar pentru contractarea serviciilor de elaborare a documentației tehnice	5
1.9	Promotorul de proiect nu a beneficiat de sprijin financiar pentru aceeași comunitate marginalizată, în ultimii 5 ani	5
2	Consistență tehnică / Metodologie	35
2.1	Nota concept este elaborată în conformitate cu modelul furnizat de OP, este coerentă și corelată cu conținutul aplicației	5
2.2	Obiectivul de investiție propus este descris în mod clar în termeni de scop, funcțiuni, parametri și date tehnice, perioadă minimă de funcționare, cerințe specifice de funcționare, formulate într-o manieră măsurabilă	5
2.3	Investiția propusă a fost aleasă printr-o abordare orientată spre dezvoltarea comunității, care demonstrează implicarea satisfăcătoare a grupurilor țintă, dincolo de cerințele minime ale OP	5
2.4	Există o planificare și metodologie realiste pentru activitățile proiectului propus	5
2.5	Propunerea descrie modul în care investiția va contribui la principiul egalității de șanse și al dezvoltării sustenabile în comunitatea marginalizată	5
2.6	Activitățile și metodologiile propuse privind vizibilitatea sunt suficiente în raport cu mărimea comunității vizate	5
2.7	Analiza riscurilor este realistă, iar măsurile de prevenire/atenuare a riscurilor sunt fezabile	5
3	Eficiență economică/Sustenabilitate	20
3.1	Costul serviciilor de elaborare a documentației tehnice este rezonabil și proporțional cu costul estimat al investiției <i>Punctajul se va acorda diferențiat funcție de raportul (în %) între valoarea bugetată pentru serviciile de proiectare și valoarea estimată a investiției,</i>	5

	<i>astfel: peste 7% se acordă 0 puncte; între 5% - 7% se acordă 1 punct; între 3% - 5% se acordă 3 puncte; mai mic sau egal cu 3% se acordă 5 puncte,</i>	
3.2	Valoarea de investiție estimată se bazează pe costul unor investiții similare (conform Capitolului 3.1 din Nota concept - Anexa 4 la Formularul de aplicație)	5
3.3	Propunerea de buget corespunde activităților descrise și rezultatelor așteptate	5
3.4	Promotorul de Proiect a identificat sursa/surse de finanțare pentru realizarea investiției propuse	5
Punctaj total		100

Fiecare criteriu este împărțit în subcriterii. Pentru fiecare subcriteriu, evaluatorul poate acorda un punctaj între 0 și 5 puncte.

Pentru a fi eligibilă pentru finanțare, propunerea de proiect trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele condiții:

- La criteriul 1 Relevanța, necesitatea și oportunitatea proiectului, să obțină minimum 3 puncte la fiecare subcriteriu, cu excepția 1.2 și 1.6 și un total de minimum 30 de puncte la criteriul 1⁹;
- Să obțină un punctaj de minimum 65 de puncte¹⁰ din 100 posibile, în urma evaluării.

Pentru ușurința utilizării, scorul final obținut de fiecare proiect va fi împărțit la 10.

După încheierea evaluării de birou, se va întocmi *Lista ierarhizată a proiectelor* (prezentate în ordinea descrescătoare a scorurilor finale obținute), împreună cu observațiile cele mai relevante ale evaluatorilor. Lista este pusă la dispoziția membrilor Comitetului de Selecție¹¹ (CS), iar CS va decide asupra necesității pentru o verificare la fața locului.

3.3 Selecția și aprobarea proiectelor

CS recomandă OP proiectele care să fie finanțate, pe baza concluziilor evaluărilor realizate de evaluatorii independenți, și, în cazuri justificate, poate modifica clasamentul proiectelor. Justificarea modificărilor va fi detaliată în procesul-verbal al întâlnirilor, iar toți aplicanții afectați vor fi informați în scris despre justificarea modificării. CS va lua măsuri dacă raportul verificării de teren evidențiază inconsistențe importante între informațiile furnizate în aplicație și realitatea din teren, va urmări evitarea dublei finanțări/suprapunerilor cu alte programe de finanțare, va evita duplicarea proiectelor între diversele apeluri ale aceluiași PP etc.

OP va verifica dacă procesul de selecție a fost derulat cu respectarea prevederilor din Regulament și a recomandărilor CS și respectă regulile și obiectivele programului. După aceste verificări, pe baza selecției efectuate de CS, Consiliul Director al OP¹² va lua o decizie privind proiectele care vor fi finanțate/respinse/plasate pe lista de rezervă, funcție de fondurile disponibile și va acorda granturile pentru proiecte.

OP va semna ulterior contracte de finanțare cu PP.

⁹ Dacă, după verificarea primului criteriu Relevanța, necesitatea și oportunitatea proiectului, propunerea de proiect nu îndeplinește cerința, proiectul este respins în această etapă.

¹⁰ Media punctajelor celor doi evaluatori independenți.

¹¹ Comitetul de Selecție este format din trei membri: doi reprezentanți ai OP și un expert extern. Reprezentanții Partenerilor de Program (KS și CoE) sunt invitați să participe la ședințele CS în calitate de consultanți, iar reprezentanții Punctului Național de Contact (PNC) din cadrul Ministerului Fondurilor Europene și ai OMF sunt invitați să participe ca observatori.

¹² Consiliul Director este organul de conducere al OP. Conform Legii nr. 129/1998, consiliul este format din 11 membri (un reprezentant numit de Primul Ministru, câte un reprezentant de la Ministrul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Integrării Europene și Agenția Națională pentru Romi, numiți de conducătorii respectivelor instituții și patru personalități din societatea civilă, care nu fac parte din ONG-uri în legătură cu Fondul, numiți de Președintele României).

Lista proiectelor selectate pentru finanțare va fi, de asemenea, transmisă Oficiului Mecanismului Financiar SEE (OMF).

Până la adoptarea deciziei finale, toate documentele legate de evaluarea proiectelor vor fi confidențiale.

Toate persoanele implicate în procesul de evaluare vor semna declarații de confidențialitate și conflict de interese.

3.4 Informarea aplicanților

Toți aplicanții (cu excepția celor care au depus proiecte respinse la faza de evaluare formală și care au fost deja notificați) vor fi notificați cu privire la rezultatele selecției proiectelor, în maxim 15 zile lucrătoare de la decizia OP. În cazul proiectelor aprobate pentru finanțare, notificarea va conține și condițiile care trebuie îndeplinite în vederea semnării contractului de finanțare a proiectului, dacă există. Dacă există proiecte respinse ca urmare a deciziei CS sau a deciziei Consiliului Director de a modifica ierarhia proiectelor, aplicanții afectați de această modificare vor fi informați în scris cu privire la justificare.

Lista finală cu proiectele care vor fi finanțate va fi publicată după finalizarea etapei de contractare pe site-ul FRDS la adresa <http://www.frds.ro>.

3.5 Procedura de contestații

Aplicanții pot contesta respingerea proiectului lor numai în faza de evaluare formală, caz în care pot depune o contestație, în maximum 30 de zile de la data primirii notificării. Nu există procedură de contestație în ce privește decizia CS.

3.6 Contractarea proiectelor

Pentru fiecare proiect aprobat pentru finanțare, OP va încheia un *contract de finanțare a proiectului*.

Pe parcursul implementării proiectului, dacă se consideră necesar, prevederile contractului de finanțare/ anexele sale se pot modifica, de comun acord (fără a cauza modificări substanțiale ale propunerii aprobate inițial). După caz, modificările pot fi subiectul unor acte adiționale la contractul de finanțare.

4. Sistemul de raportare și de plată

Programul utilizează sistemul de prefinanțare. În cazul proiectelor selectate pentru finanțare în cadrul acestui apel, plățile către PP vor fi făcute de OP sub forma unei plăți în avans (până la 80%), a plății intermediare și a plății soldului final (dacă va fi cazul). Plata intermediară (până la 20%) se face pe baza raportului intermediar care conține documentele justificative (tehnice și financiare) și după autorizarea de către OP a cheltuielilor declarate. Fondurile proiectului (în lei) vor fi transferate în conturile deschise special de PP pentru proiect la trezoreria locală.

5. Pregătirea și transmiterea propunerii de proiect

În condițiile în care PP apelează la serviciile unui consultant pentru elaborarea cererii de finanțare/ pregătirea dosarului aplicației, numele acestuia va fi menționat în cererea de finanțare, la rubrica specifică a formularului.

5.1 Servicii help-desk

Pe perioada în care apelul de propuneri de proiecte este deschis, OP oferă potențialilor aplicanți/parteneri de proiect sau altor factori interesat, la cerere, servicii de tip help-desk (informații și clarificări). Serviciile sunt furnizate de experți care activează la sediul central și la sediile celor două sucursale.

Aplicanții pot transmite întrebări și solicitări prin telefon (liniile telefonice disponibile pot fi aflate la <http://frds.ro/index.php?id=136>), prin e-mail (la info@frds.ro) sau în cadrul unor întâlniri directe cu reprezentanții OP, convenite în prealabil cu operatorii help-desk.

Solicitările de informații și clarificări legate de apel pot fi înaintate OP până cel târziu cu 10 zile lucrătoare înainte de data limită de depunere a proiectelor în cadrul apelului. Solicitățile primite ulterior nu vor mai fi luate în considerare pentru soluționare.

Răspunsurile la întrebările primite de OP pot fi furnizate imediat (în cazul conversației telefonice) sau în maxim 3 zile lucrătoare de la primirea mesajului, dacă întrebarea este primită prin e-mail sau dacă întrebarea primită prin telefon necesită un răspuns mai elaborat.

Cele mai frecvente și mai relevante **Întrebări și Răspunsuri** pe marginea documentelor apelului vor fi publicate pe pagina web a OP, la adresa <http://frds.ro/index.php?id=136>) Acestea vor fi actualizate periodic, în funcție de întrebările primite de la potențialii aplicanți. Recomandăm, de asemenea, consultarea periodică a site-ului FRDS, în vederea asigurării accesului la informații suplimentare și/sau actualizate.

De asemenea, după lansarea apelului, OP va organiza trei sesiuni de informare la nivel național (Cluj, Craiova și Iași) pentru potențialii aplicanți la acest apel și partenerii lor. Calendarul estimat pentru organizarea seminariilor este februarie-martie 2019. Informațiile privind data și locul vor fi publicate pe site-ul OP la <http://www.frds.ro> și pe pagina Facebook a programului, <https://www.facebook.com/dezvoltare.locala/?ref=bookmarks>.

5.2 Pregătirea dosarului propunerii de proiect

Formularul de cerere de finanțare trebuie completat conform cerințelor descrise în Ghidul aplicantului (ambele documente sunt publicate la următoarea adresă: <http://www.frds.ro/>).

Cererea de finanțare și anexele vor fi redactate în limba română, pe formatul pus la dispoziție de OP.

Cererea de finanțare va fi însoțită de un pachet de documente suplimentare. Lista documentelor care trebuie depuse împreună cu cererea de finanțare este disponibilă în Ghidul aplicantului.

5.3 Transmiterea propunerii de proiect

Dosarul propunerii de proiect (respectiv un exemplar în format tipărit și o copie identică în format electronic) va fi transmis la sediul OP din București, termenul limită fiind **24 aprilie 2019, ora 16:00**, fie personal, fie prin curier/ poștă (cu confirmare de primire).

În cazul în care propunerea de proiect este transmisă prin poștă sau servicii de curierat, data expedierii sau data preluării de către serviciul de curierat trebuie să fie, cel mult, termenul limită anunțat.

Dosarele trimise prin fax sau e-mail, precum și cele trimise la alte adrese decât cele menționate sau după termenul limită menționat nu vor fi considerate valabile și vor fi respinse.

După expirarea termenului limită de transmitere a proiectelor, PP nu mai poate lua inițiativa de a face corecții sau revizuri ale dosarului propunerii de proiect.

Documentele aferente propunerii de proiect și copia electronică a dosarului vor fi prezentate într-un plic/ pachet sigilat, iar pe plic/ pachet vor fi menționate următoarele informații:

Granturile SEE 2014-2021

Programul "Dezvoltare locală, combaterea sărăciei și creșterea incluziunii romilor"

Apelul: "Acces la finanțare"

Titlul proiectului:.....

Numele aplicantului:.....

Plicul/pachetul va fi trimis la adresa OP de mai jos:

Fondul Român de Dezvoltare Socială

Adresa poștală: București, sector 3, str. Eugeniu Carada nr. 1, etaj 3

Telefon: 021 315 34 40; 021 315 34 15

E-mail: info@frds.ro

Adresă pagină web: <http://www.frds.ro/>

În orice moment înainte de aprobarea de către OP, PP poate opta pentru retragerea propunerii de proiect din competiție. În acest caz, OP va returna, la cerere, originalul dosarului de solicitare a finanțării și va păstra copia electronică.

6. Alte informații utile

Pentru o mai bună înțelegere a aspectelor legate de specificul intervențiilor finanțate din Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021 și a cadrului general de implementare a proiectelor, recomandăm consultarea următoarelor documente (lista nu este limitată):

- Memorandum-ul de Înțelegere semnat între Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Guvernul României privind implementarea Mecanismului Financiar SEE 2014-2021,
http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/2.%20Memorandum_EEA.pdf
- Regulamentul de implementare a Mecanismului Financiar SEE 2014 – 2021,
<https://eeagrants.org/Results-data/Documents/Legal-documents/Regulations-with-annexes/EEA-Grants-2014-2021;>
- Acordul de Program semnat între PNC și reprezentanții Statelor Donatoare, pentru implementarea Programului,
[http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/5.%20Acordul%20de%20program%7D.pdf;](http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/5.%20Acordul%20de%20program%7D.pdf)
- Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date,
[http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/6.%20Regulamentul%20\(UE\)%202016\(279\)%20.pdf;](http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/6.%20Regulamentul%20(UE)%202016(279)%20.pdf)
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/2017 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismul Financiar SEE 2014-2021 și Mecanismului Financiar Norvegian 2014-2021, cu modificările și completările ulterioare,
[http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/OUG34.pdf;](http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/OUG34.pdf)
- Legea 98/2016 privind achizițiile publice publicată în Monitorul Oficial nr. 390 din 23 mai 2016, cu modificările și completările ulterioare,
[http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/Law%2098-2016.pdf;](http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/Law%2098-2016.pdf)
- HG 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicarea a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului cadru din Legea 98/2016, cu modificările și completările ulterioare,
http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/9.%20HG%20395%20din%202016.pdf
- Legea 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea CNSC, cu modificările și completările ulterioare,
[http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/10.Legea%20101%20pe%202016.pdf;](http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/10.Legea%20101%20pe%202016.pdf)
- Ordinul Ministrului Fondurilor Europene nr. 1284 privind aprobarea procedurii concurențiale aplicabile solicitanților/beneficiarilor private pentru atribuirea de contracte de servicii sau de lucrări, finanțate din fonduri Europene, publică în Monitorul Oficial nr. 618 din 12 august 2016, cu modificările și completările ulterioare,

http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/11.Ordin_MFE_1284.pdf;

- Ordinul MDRAPFE/ANAP nr. 6.712/890/2017 privind aprobarea procedurilor de achiziție pentru proiectele cu finanțare Europeană implementate în parteneriat, http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/17.%20Ordin%206712%20MDRAPFE%20ANAP.pdf;
- Ordinul nr. 348/2018 privind aprobarea normelor de aplicare a sumelor forfetare pentru cheltuielile de deplasare finanțate din Fondul pentru relații bilaterale Si Fondul de Asistență tehnică al Mecanismelor Financiare SEE și Norvegian 2014-2021, http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/12.%20Ordinul%20384%20privind%20sumele%20forfetare%20.pdf;
- Hotărârea nr. 4/X/ST/26.10.2018 a Consiliului Director al OP privind aprobarea metodologiei de calculare și plată a sumelor forfetare pentru cheltuielile de deplasare în România și în străinătate, la nivelul programului și proiectelor, finanțate din Mecanismele Financiare SEE și Norvegiene 2014-2021, http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/HCD_oct%20.pdf;
- Hotărârea Consiliului Director al OP nr. 1-I-ST-28.01.2019 de modificare și completare a HCD 4-X-ST-26.10.2018 http://frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/HCD%2028_01_2019.pdf
- OUG 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente, cu modificările și completările ulterioare, http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/14.%20OUG%20nr.%2066-2011.pdf;
- HG 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente, http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/14.%20OUG%20nr.%2066-2011.pdf;
- HG 519/2014 privind stabilirea ratelor aferente reducerilor procentuale /corecțiilor financiare aplicabile pentru abaterile prevăzute în Anexa la OUG 66/2011, cu modificările și completările ulterioare, http://www.frds.ro/uploads/files/RO99_LEGISLATIE/14.%20OUG%20nr.%2066-2011.pdf;
- Hotărârea nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;
- Legea nr. 50 din 29 iulie 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 839/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare;
- Ghiduri adoptate de CMF/ MAEN în conformitate cu Regulamentele aplicabile (pentru mai multe detalii, accesați următorul link: <https://eeagrants.org/Results-data/Toolbox-for-programmes/Toolbox-2014-2021/Guidelines-and-Manuals>).
- *Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale din România*; Grigoraș, Vlad; Stănculescu, Manuela Sofia; Sandu, Dumitru; Corad, Bogdan; Iamandi-Cioinaru, Cătălina; Man, Titus; Marin, Monica; Moldovan, Ciprian; Neculau, Georgiana. 2016. Washington, DC: World Bank Group, disponibil la http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Minister/F6_Atlas_Rural_RO_23Mar2016.pdf

- *Elaborarea strategiilor de integrare a comunităților urbane marginalizate - Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*; Anton, Simona; Koo, Bryan; Man, Titus-Cristian; Moldovan, Sandu Ciprian; Stanculescu, Manuela Sofia; Swinkels, Robertus A. 2014. Washington, DC: World Bank Group, disponibil la <http://documents.worldbank.org/curated/en/857001468293738087/pdf/882420WP0P1430085232B00OUO0900Atlas.pdf>